

Uroczysta sesja Rady Naukowej z okazji X-lecia Wielkopolskiego Parku Narodowego

Торжественная сессия Научного Совета по случаю X-летия Великопольского
Национального Парка

Solemn session of the Scientific Counsel on the occasion of Decennium
of the National Park of Great Poland

H. Cegielski oraz parki narodowe: Tatrzański, Babiogórski i Świętokrzyski. Życzenia Wolińskiego Parku Narodowego złożył osobiście podczas sesji dyrektor tego parku — mgr inż. L. Niedzielski.

Z kolei prof. dr J. Urbanski — kierownik Katedry Zoologii Ogólnej UAM w Poznaniu i przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Przyrody, wygłosił referat pt. „Historia i znaczenie Wielkopolskiego Parku Narodowego”. Mówca podkreślił m. in., że idea utwo-

16 grudnia 1967 r. odbyła się w sali domu wczasowego „Lech” w Puszczykowie uroczysta sesja Rady Naukowej WPN, poświęcona X-leciu istnienia Wielkopolskiego Parku Narodowego. W sesji wzięło udział ponad 80 osób, w tym: przewodniczący Państwowej Rady Ochrony Przyrody — W. Bińkowski, Naczelny Konserwator Przyrody — doc. dr T. Szczęsny, wiceprzewodniczący Prezydium WRN w Poznaniu — W. Stefanowski, wiceprzewodniczący RN m. Poznania — Cz. Adamski, przedstawiciele organizacji społeczno-politycznych, wyższych uczelni i instytucji naukowych, członkowie Rady Parku, przedstawiciele bratnich parków narodowych, załoga WPN, rodzina profesora A. Wodziczko, pracownicy ozp w Poznaniu i inni.

Po otwarciu sesji przez doc. dr Helenę Szafrań, dotychczasową przewodniczącą Rady Parku (która również przewodniczyła sesji), W. Bińkowski — przewodniczący PROP, odczytał list, w którym minister LiPD — mgr inż. R. Gesing przesłał wszystkim działaczom i pracownikom WPN podziękowanie za dotychczasowy rzetelny i owocny trud oraz złożył życzenia dalszej, pomyślnej pracy dla dobra tego fragmentu ojczystej przyrody. Ze swej strony przewodniczący PROP podkreślił szczególną rolę WPN jako perły przyrodniczej, położonej na zapleczu wielkiego miasta oraz wyraził przekonanie, że jak dotąd tak i w przyszłości WPN będzie się rozwijał na drodze właściwej współpracy człowieka z przyrodą.

Następnie zabrał głos Naczelny Konserwator Przyrody — doc. dr T. Szczęsny, który m. in. przypomniał duże zasługi, jakie dla utworzenia WPN położyli inż. J. Kostyrko, prof. dr A. Wodziczko, mgr inż. G. Spława-Neuman, mgr inż. W. Jakutowicz oraz Zakłady Przemysłu Metalowego H. Cegielski w Poznaniu.

Po przemówieniach wstępnych odczytano telegramy, jakie z okazji X-lecia WPN nadesłali: wiceminister LiPD mgr inż. W. Bartosze-

wicz, dyrektor IBL — dr B. S a c z u k, prof. dr F. K r z y s i k, prof. dr J. F a b i j a n o w s k i, prof. dr med. A. H o r s t, dyrekcja ZPM rzenia WPN zrodziła się około 1920 r., przy czym głównym inicjatorem tego projektu był prof. dr A. W o d z i c z k o, wieloletni kierownik Zakładu Botaniki Ogólnej Uniwersytetu Poznańskiego i jeden z najznakomitszych teoretyków nowoczesnej ochrony przyrody. II wojna światowa przerwała rozpoczęte starania o utworzenie WPN, a poza tym okupant zniszczył część lasów nad jeziorem Góreckim (szczególnie cenną pod względem przyrodniczym), gdzie wybudowano rezydencję dla gauleitera Ziemi Wielkopolskiej — G r e i s e r a.

Wznowione po wyzwoleniu starania o utworzenie parku zostały uwieńczone sukcesem 16 kwietnia 1957 r., kiedy to dokonano otwarcia WPN w jego zasadniczej formie przestrzennej i prawnej. Aktualna powierzchnia rezerwatowa parku wynosi 5 374 ha, przy czym „otulina” parku, którą stanowią pola, łąki i zabudowania przyległe do drzewostanów, wynosi również około 5 tys. ha.

Jakkolwiek przyroda WPN, a zwłaszcza drzewostany zostały w wyniku wieloletniej często nieracjonalnej gospodarki człowieka zmienione (w większym lub mniejszym stopniu), obecnie powoli ale systematycznie, w oparciu o badania fitosocjologiczne, przywraca się im dawny, naturalny charakter.

Dla ludności Poznania i okolicy, WPN spełnia ważną rolę turystyczno-wypoczynkową. Liczba osób odwiedzających park w ciągu roku przekracza 0,5 mln, przy czym będzie ona wzrastała w miarę wzrostu liczby mieszkańców miasta oraz postępującego zagospodarowania terenów parku pod względem turystyczno-wypoczynkowym. Oprócz roli higieniczno-społecznej, WPN spełnia również rolę żywego laboratorium, które pozwala prowadzić wszechstronne badania szczególnie z dziedziny klimatologii, geomorfologii, botaniki i zoologii. W zakończeniu referatu prof. J. Urbański podkreślił, że WPN zasługuje na szczególną opiekę, bowiem zawiera typowe i dobrze zachowane fragmenty przyrody naszego niżu, a poza tym tu właśnie leżała przed tysiącem lat kolebka naszego państwa w otoczeniu leśno-jeziornego krajobrazu niziny wielkopolsko-kujawskiej.

Po referacie, dyrektor WPN, mgr inż. A. M ł y n a r e k, złożył sprawozdanie z działalności parku w latach 1957—1967. Jak wynika z tego sprawozdania, w okresie 10-lecia opracowano na terenie parku 71 tematów naukowych oraz opublikowano 106 opracowań dotyczących WPN częściowo lub w całości. Aktualnie na terenie parku działają trzy stałe placówki naukowe, a mianowicie Stacja Mikrobiologii Leśnej IBL w Jeziorach, Stacja Limnologii Fizycznej UAM w Puszczykowie i Placówka Hydrobotaniczna Katedry Systematyki i Geografii Roślin UAM w Górcie. Poza tym na terenie WPN działa stacja meteorologiczna PIHM oraz Muzeum Przyrodnicze, które zwiedziło już około 72 tys. osób. Rozpoczęto również organizowanie własnej placówki naukowej. W celu harmonijnego pogodzenia naukowo-ochroniarskiej roli parku z jego tradycyjną już funkcją turystyczno-wypoczynkową, zostały wydzielone w nim cztery strefy: rezerwaty ścisłe, tereny naukowo-badawcze, tereny krajobrazowe z ograniczoną ingerencją człowieka oraz tereny turystyczno-wypoczynkowe (szczególnie obrzeże).

Według opracowanego w latach 1959—1961 planu zagospodarowa-

nia turystycznego, wewnątrz WPN wykorzystuje się dla masowej turystyki i wypoczynku ekstensywnie, natomiast obrzeża intensywnie. Od 1962 r. prowadzi się również przebudowę niektórych drzewostanów. Aktualną zasobność drzewostanów WPN szacuje się na 1 mln m³, przy czym roczny przyrost drewna wynosi około 12 tys. m³, a roczne pozyskanie 7 tys. m³. W zakończeniu dyr. Młynarek podkreślił dużą aktywność Rady Parku, czego wyrazem są m. in. 32 posiedzenia plenarne, 9 posiedzeń Prezydium Rady, 56 posiedzeń zespołów i komisji, 22 wizje terenowe oraz wiele konsultacji.

Z kolei zabrał głos prof. dr L. Mroczkiewicz (WSR), nowo wybrany przewodniczący Rady Parku. W wystąpieniu swoim wyraził on serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy przyczynili się w minionym okresie do rozwoju WPN, w tym szczególnie podziękował doc. dr Helenie Szafran, dotychczasowej przewodniczącej Rady Parku. Mówca wyraził również pogląd, że w okresie dalszej przebudowy drzewostanów WPN, który trwać będzie 200—300 lat, należy prowadzić trzebieże silniejsze niż dotychczas, co przyspieszy powrót lasów do stanu naturalnego.

Po przemówieniach, wiceprzewodniczący Prezydium WRN w Poznaniu, W. Stefanowski, w uznaniu dotychczasowej pracy wręczył czterem członkom Rady Parku „Odznakę za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego”. Odznakę otrzymali: prof. J. W. Szulcowski, mgr F. Jaśkowiak, mgr inż. A. Młynarek oraz S. Wolas.

Na zakończenie sesji naukowej dokonano objazdu ciekawszych obiektów WPN, a W. Bińkowski złożył wiązanek kwiatów pod pomnikiem Leśników Polskich (odsłoniętym staraniem PTL we wrześniu 1966 r.).

Stanisław Czopor